

НАША ДЕЦА, НАШ УКРАС СВЕТА

- образовно-васпитни рад на српском језику у иностранству
школска 2022/2023. година -

Ове недеље учимо основни бод ткања...

ОКСН

Квалитет техника

По узору на иницијале Мирославског јеванђеља

Створивши своје подеснице ћирилице, милије нам је учити...

Ћирилица у серију

УЧЕЊЕ КРОЗ ИГРУ

Моја отаџбина Србија

СРЕЋАН ДАН ДРЖАВНОСТИ!

Реакција кад добијеш незгодну загонетку за приказати је пантомимом...

Српски језик

Или кад забрљаш, па кажеш одговор пре времена...

2023. година

УРЕДНИЧКИ ТИМ

Министарство просвете – Сектор за предшколско и основно образовање и васпитање;

координатори образовно-васпитног рада на српском језику у иностранству;
наставници образовно-васпитног рада на српском језику у иностранству.

Припрема и прелом: Јавно предузеће „Службени гласник РС”, Београд.

Министарство просвете РС захваљује „Службеном гласнику РС” на сарадњи.

Излази једном годишње

РЕЧ МИНИСТРА

Значај образовно-васпитног рада на српском језику у иностранству наглашен је и тиме што је свестрано унапређивање тог рада истакнуто као један од девет циљева у *Стратегији развоја образовања и васпитања до 2030 године* у нашој држави.

Циљ образовања и васпитања српске деце у иностранству јесте развијање свести о сопственом националном и културном идентитету – учењем српског језика и упознавањем са највреднијим делима српске културне баштине, као и подстицањем одржавања трајних веза са отаџбином.

У образовно-васпитном раду на српском језику у иностранству сматрамо најважнијим квалитетан рад наставника и задовољство ученика.

Велику подршку нашим наставницима пружају представници Министарства спољних послова, у оквиру дипломатско конзуларних представништва Републике Србије у иностранству, Српска православна црква, удружења Срба у иностранству и нарочито родитељи наших ученика.

Унапређивање образовно-васпитног рада на српском језику у иностранству сматрамо и једним од несумњиво кључних доприноса очувању српског језика и писма. А знано је одувек да су српски језик и писмо темељ националног идентитета Срба, па то треба имати у виду и кад се размишља о кључним потребама најмлађих али и осталих припадника нашег народа, који живе у дијаспори и региону.

Борђе Милићевић

ГДЕ СЕ СВЕ НАЛАЗИМО У ШКОЛСКОЈ 2022/ 2023. ГОДИНИ

КРЕНУЛИ СМО ИЗ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

... сада смо у:

ЕВРОПИ

НЕМАЧКА

ЛУКСЕМБУРГ

ИТАЛИЈА

БЕЛГИЈА

ШВАЈЦАРСКА

ДАНСКА

СЛОВЕНИЈА

РУСИЈА

ФРАНЦУСКА

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

ШПАНИЈА

ХОЛАНДИЈА

НОРВЕШКА

ГРЧКА

МАЛТА

АУСТРАЛИЈИ

АФРИЦИ

ЈУЖНОАФРИЧКА РЕПУБЛИКА

КООРДИНАТОРИ И НАСТАВНИЦИ

КООРДИНАТОРИ ДОПУНСКИХ ШКОЛА

Образовно-васпитни рад на српском језику у иностранству реализују наставници, а велику помоћ последњих неколико година пружају им координатори образовно-васпитног рада. У школској 2022/2023. години ангажована су три координатора и сваки од њих прати образовно-васпитни рад на српском језику у по неколико земаља.

БИЉАНА БУКИНАЦ

- професор немачког језика;
- просветни саветник;
- екстерни евалуатор;
- у образовању више од 35 година.

ШВАЈЦАРСКА

Образовно-васпитни рад на српском језику у Швајцарској наставља вишедеценијску традицију југословенских школа, основаних седамдесетих година прошлог века у земљама где су наши грађани одлазили на привремени рад.

Земља у којој су немачки, француски, италијански и реторомаски званични службени језици, представља одличну основу за развој мултикултуралне средине у којој се посебно негује и подтиче вишејезичност. Један од показатеља статуса завичајног језика у Швајцарској јесте и чињеница да се свим ученицима који похађају наставу на српском језику, постигнути резултати и оцене уносе у званична швајцарска сведочанства

У текућој школској 2022/23. години наставу на српском језику похађа укупно 1468 ученика, распоређених у 89 група. За извођење наставе ангажовано је укупно 19 наставника, четири редовна и 15 хонорарних наставника.

Настава на српском језику остварује се организовано у 19 кантона: Цирих, Ст.Гален, Тургау, Берн, Солотурн, Женева, Фрибур, Вауд, Валис, Тиђино, Аргау, Луцерн, Цуг, Ури, Швиц, Обвалден, Шафхаузен, Базел-Штадт и Базел-Ланд. Организовање образовно-васпитног рада на српском језику условљено је изузетно разуђеном територијом, али пре свега жељом да се задовоље потребе све деце за образовањем на матерњем, односно српском језику.

Организовање образовно-васпитног рада на српском језику у Швајцарској представља велики изазов, али упркос томе, тим од деветнаест наставника, у сарадњи са координатором, успешно обавља све педагошке задатке и на велико задовољство ученика и родитеља, наставља давно започету просветну мисију.

Александар Николић

Ана Бојичић

Анријана Адамовић

Данијела Глишић

Гордана Николић

Ивана Марчета

Јелена Ангеловски

Јелена Митровић

Јелена Стешић

Марија Гаџиновић

Милица Марковић

Миља Стевић

Мира Томић

Наташа Малешевић

Смиљка Милетић

Снежана Шарошић

Тијана Крајина

СР НЕМАЧКА

Образовно-васпитни рад у Савезној Републици Немачкој има дугу традицију која датира из времена југословенских школа. Деведесетих година прошлог века, након распада Југославије, мрежа југословенских школа значајно је смањена. У последњих десет година. Министарство просвете Републике Србије интензивно је радило на повећању обухвата српске деце у СР Немачкој, с циљем да се на тај начин што више деце укључи у образовни систем Републике Србије. У школској 2022/23. години, образовно-васпитни рада одвија се у покрајинама Берлин, Хесен, Хамбург, Бремен и Доња Саксонија. Ангажовано је девет наставника, пет редовних и четири хонорарна наставника. Као непосредан рад настава се остварује у 45 мешовитих група, а у две групе као настава на даљину. У све видове наставе у СР Немачкој укључена су 1002 ученика.

Настава се одржава у Берлину, у покрајини Хесен у градовима Франкфурту на Мајни, Офенбаху на Мајни, Ној Изенбургу, Обертсхаузену, Родгау, Висбадену, Дармштату, Мајнталу, Бад Филбелу, Бад Хомбургу, у Хамбургу и Линебургу, као и у Бремену и Оснабрику.

КРАЉЕВИНА БЕЛГИЈА

У Краљевини Белгији се већ дуги низ година остварује образовно-васпитни рад на српском језику као део образовног система Републике Србије. У школској 2022/23. години, у наставу на српском језику укључено је 45 ученика, који часове похађају у Бриселу, подељени у три узрасне групе. Структура ученика, као просторни услови, омогућавају да се настава организује у три узрасне групе, чиме је створена идеална основа за остваривање програма.

Јелена Стојановић

КРАЉЕВИНА ХОЛАНДИЈА

Остваривање образовно-васпитног рада у Краљевини Холандији започето је школске 2021/22. године.. Допунска настава на српском језику организована је у Ротредаму, а у школској 2022/23. години 43 ученика, распоређена у две узрасне групе, учи и дружи се на завичајном језику. Наставу на српском језику остваривала је наставница Биљана Крчум.

Биљана Крчум

КРАЉЕВИНА НОРВЕШКА

Образовно-васпитни рад на српском језику у Ослу почео је у школској 2015/2016. години. Данас наставу на српском језику похађа велики број ученика.

Циљ наставе је развијање свести о сопственом националном и културном идентитету учењем српског језика и упознавањем највреднијих дела српске културне баштине. Ученици имају прилику да у међусобном контакту развијају социјалне вештине, али и да негују љубав према отаџбини, да уче и усавршавају свој матерњи језик.

Неговање матерњег језика и културно–историјског наслеђа, највреднијих извора нашег идентитета који нас све заједно обликује, пружа могућност ученицима да преко свог личног доживљаја али и преко повезаности са заједницом, посредством наставе на српском језику, одрже трајне везе са отаџбином.

Гордана Човић Јовановић

Јелена Крнета

Јелена Врцаљ

Миљана Мирковић

Сјељана Секулић

Вања Спахић

Весна Матин

ДАНСКА

Министарство просвете РС већ дужи низ година организује образовно-васпитни рад у Краљевини Данској. У школској 2022/23. години, образовно-васпитни рад на српском језику изводио се у две групе у Копенхагену, где је 44 деце српског порекла имало прилику да се образује на завичајном језику. Иако је на почетку школске 2022/23. године дошло до замене наставника, новоангажована наставница, Биљана Скакић, успешно је остваривала наставу и одржала континуитет раније започетих активности.

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Захваљујући Министарству просвете Републике Србије, Влади Републике Србије и Министарству спољних послова РС, а на захтев родитеља деце која живе и раде на подручју Дипломатско конзуларног представништва Републике Србије у Великој Британији, већ четврту годину остварује се образовно васпитни рад на српском језику.

Наставу на српском језику тренутно похађа 130 ученика, у пет градова (Corby, Bedford, Leicester, London (Hammersmith и Dulwich). Добро организован рад, по посебном програму основног образовања и васпитања на српском језику, а нарочито позитивна искуства ученика који су наставу похађали, резултирало је убрзаним повећањем броја ученика у односу на почетни.

У следећој години, због великог интересовања родитеља, образовно-васпитни рад на српском језику званично ће похађати и група из Newcastle, Oxford, Birmingham и Reading, што ће значити да ће се постојећи број ученика повећати за око 60 нових. Настава се реализује непосредним радом и на даљину.

Образовно-васпитни рад на српском језику у Великој Британији остварује наставница Вида Милојковић.

Вида Милојковић

ВЕЛИКО ВОЈВОДСТВО ЛУКСЕМБУРГ

У једној од најмањих европских држава, земљи са веома високим животним стандардом, Великом Војводству Луксембург, остваривање образовно-васпитног рада на српском језику започело је школске 2021/22. године.

Настава на српском језику у Луксембургу организована је у две засебне групе, у просторијама Српске Православне Цркве и удружења грађана „Српски културни центар”.

У школској 2022/23. години, укупан број уписаних ученика је 43, а настава се одвијала у хетерогеним групама. Наставу је остваривала наставница Драгана Петровић

ГРЧКА

Образовно-васпитни рад на српском језику у Грчкој изводи се у периферијама Средишња Македонија (Солун, Катерини и Лептокарија), Тесалија (Волос и Лариса), Атика (Атина) и Крит (Ираклион, Херонисос, Агиос Николаус и Хања).

У школској 2022/23. години, на територији Грчке, образовно-васпитни рад на српском језику организује се у 21 групи, од којих се у 17 организује непосредни рад, а у четири групе настава се изводи на даљину. У Грчкој је укупно 346 ученика укључено у образовање на српском језику.

Због веома разуђене територије на којој се Грчка простире, посебно великог броја острва на којима живе и раде и наши грађани, постојећа наставна места на којима је организована настава на српском језику, нису доступна сваком заинтересованом детету, па је чак 67 ученика укључено у наставу на даљину.

Деца која похађају образовно-васпитни рад на српском језику претежно потичу из мешовитих бракова у којима се и на овај начин развија двојезичност и негују култура и традиција оба народа. Због тога родитељи ученика укључених у образовно-васпитни рад на српском језику значајно подржавају све школске и ваншколске активности, на којима су често радо виђени гости и представници грчких званичних институција.

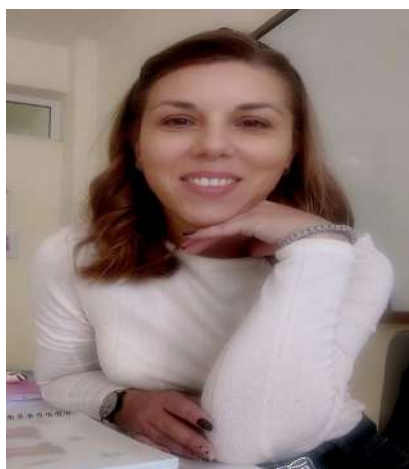
Ана Џогановић

Љубица Покрајац

Весна Коривица

Милена Марковић

ЈУЖНОАФРИЧКА РЕПУБЛИКА

У далекој Јужноафричкој Републици, од 2012. године, захваљујући образовно-васпитном раду на српском језику, деца припадника српске националности имају прилику да похађају наставу на српском језику. Због специфичних услова живота, организовање наставе у овој земљи представља велики изазов, али се континуитет у извођењу наставе успешно одржава..

Као и у свим претходним школским годинама, и у школској 2022/23. години образовно-васпитни рад остварује наставница Виолета Павловић Мариновић – у текућој школској години, у хетерогеној групи од 17 ученика.

АУСТРАЛИЈА

На иницијативу Амбасаде Републике Србије у Канбери у фебруару 2023. године Министарство Републике Србије започело је са остваривањем образовно-васпитног рада у Аустралији. Тиме је Аустралија постала 17 земља дијаспоре, у којој су деца српског порекла укључена у образовни систем Републике Србије.

У граду Бризбејну, на источној обали Аустралије, деца окупљена око Српске школе „Свети Сава“ већ 21 годину похађају часове српског језика, културе и традиције, а од ове школске године

постали су део велике заједнице српских ђака у дијаспори. У Бризбејну је 46 ученика, подељених у три узрасне групе, укључено у наставу на српском језику у оквиру које се остварује *Програм основног образовања у иностранству*. Са великим задовољством поздрављамо нове ученике из Аустралије, који ће ове године бити учесници манифестације „Лето у завичају“ и верујемо да ће им боравак у Тршићу пружити прилику да на најбољи начин упознају Србију.

Важну улогу у процесу успостављања образовно-васпитног рада у Аустралија имала је Амбасада Републике Србије у Канбери, која је спровела сву потребну процедуру да образовне потребе наше деце која живе на овом континенту буду задовољене. Како на подручју Аустралије постоји интересовање за отварање нових група, очекивања су да ће се у наредом периоду формирати групе и у другом деловима Аустралије. За извођење наставе ангажована су три наставника: Уна Матовић, Леонела Фундић, Драган Тепалчевић.

БЛАЖЕНКА ТРИВУНЧИЋ

- професор српског језика;
- у образовању 23 године;
- докторант, Универзитет Сорбона.

ФРАНЦУСКА

Образовно-васпитни рад на српском језику у Француској, рачунајући и традицију некадашње југословенске школе, обележава полувековни континуитет постојања. Наставу у школској 2022/23. похађа 890 ђака у 55 група, што је највећи број ученика од 90-их година.

Непосредна настава се остварује у 51 групи у Орлеану, Сансу, у Париском региону (Париз, Иври сир Сен, Курбевоа, Дранси, Обервилије, Бонди, Рони су Боа, Епон, Сен Мор де Фосе, Есон) у источној Француској (Милуз, Белфор, Монбелијар, Нанси, Стразбур, Лион), североисточној Француској (Арантон) и на југу у Витролу код Марсеја и у Ници. Таџи из Сент Авола, Дижона, Санса, Бургундије, Лоаре и околине Париског региона прате часове на српском језику „онлајн“.

Уз одличну сарадњу са институцијама, Српском православном црквом, удружењима, културно-уметничким друштвима и саветом родитеља, уз донације наставних средстава и раст библиотечких фондова, ову школску годину, као и претходне, украшавају наступи ђака у културним програмима, награде на конкурсима и оснивање нових група.

Упркос бројним изазовима и неретко тешким спољашњим околностима, највећи успех, који доприноси сталном напретку образовно-васпитног рада у Француској, чини успостављање и неговање добрих професионалних и међуљудских односа.

Александра Бурсаћ

Катарина Страиловић

Љиљана Симић

Јасмина Милић

Марија Праизовић

Милија Јевремовић

Наташа Радојевић

Радмила Савковић

Славица Милић

Снежана Војкановић

Тамара Драгић

Наташа Францисковић

ИТАЛИЈА

Образовно-васпитни рад на српском језику у Италији је од 2010. године под окриљем Министарства просвете Републике Србије.

Наставу у школској 2022/23. години похађа 469 ученика, што је највећи број који се бележи у оквиру образовно-васпитног рада на српском језику у Италији. Места у којима се одржава непосредна настава су Трст, Бусоленго код Вероне и регија Венето (Вићенца, Тори ди Квартезоло, Валдањо, Арзињано, Скио, Алонте, Басано дел Грапа и Роверето).

Часови српског језика, историје и културе изводе се непосредно у 21 групи, а од ове школске године наставом, на даљину су у 3 групе обухваћени ђаци из Милана, Монце, Торина, Випитена, Мерана, Фиренце, Ферара, Анконе, Рима и Тревиза.

Драгоцену подршку остваривању свих видова образовно-васпитног рада на српском језику пружа Конзулат у Трсту, Српска православна црква, Савез Срба Италије и многобројна српска удружења, која обезбеђују просторије за извођење наставе. У припреми културних програма, у креативном раду и предлозима, изражена је велика жеља целокупне српске заједнице и савета родитеља да учествује и да допринесе напретку наставе на српском језику.

Значајан је рад у оквиру оснивања библиотека и проширивања библиотечког фонда, осавремењивање наставе наставним средствима, стварање и неговање веза са ученицима из

редовних школа у матици, учешће у пројектима, медијска промоција резултата рада, спремност наставница да са ђацима узму учешћа у свим предложеним активностима, организација и реализација манифестација из области културе, а круна прегалаштва наставница и њихова највећа радост јесу и ове школске године бројна ученичка постигнућа на међународним конкурсима.

Наставу у школској 2022/23. остварују 2 хонорарне и 2 редовне наставнице. Редовне наставнице су мр Драгица Додеровић и Јелена Јовановић, а хонорарне Слађана Марковић и Магдалена Донеvски.

мр Драгица Додеровић

Јелена Јовановић

Магдалена Донеvски

Слађана Марковић

МАЛТА

Након успешно реализованог пројекта „Школа српског језика на Малти“ током 2021/22. године, који је подржала Управа за сарадњу с дијаспором и Србима у региону Министарства спољних послова Републике Србије, а реализовао Српски образовно-културни центар „Св. Јелена Анжујска“, уз свесрдну помоћ Парохије Светог апостола Павла и Парохије Светог Николе Српске православне цркве на Малти и уз драгоцену подршку Канцеларије Републике Србије у Валети, Српска допунска школа „Св. Јелена Анжујска“ на Малти од школске 2022/23. године постаје нови

члан образовно-васпитног рада на српском језику који организује Министарство просвете Републике Србије.

Број ђака који похађа наставу на српском језику у школској 2022/23. години је 157. Ученици су распоређени у 9 група, према месту становања у четири организациона центра – суседно острво Гозо, северни део Малте – Аура, центар Малте – Гзира и две учионице на југу Малте у Бирзебуци и Марсаскали. У Аури и Гзире су ђаци подељени у по три узрасне групе, док је на острву Гозу, Бирзебуци и Марсаскали по једна мешовита група.

Поред наставе, у сарадњи са саветом родитеља, сваке недеље се после литургије у Српској православној цркви у Бирзебуци организују ваннаставне активности у виду тематских креативних *радионица* или веронауке. Циљеви ваншколских активности огледају се, како у социјалном контексту зближавања и комуникације, тако и у образовном – приближавању садржаја из српске културе и традиције, подстицањем дечје креативности и неговањем вештина изражавања на српском језику у свим областима. Гостовања познатих уметника и књижевника јединствени су културни догађаји који подстичу дечју мотивацију и доприносе функционалном усвајању знања.

Уз предано остваривање образовно-васпитног рада на српском језику и видљив напредак ђака, наставнице су поносне и на грађење веза са колегама који изводе наставу на српском језику широм света, али и на сарадњу са целокупном српском заједницом на Малти у осмишљавању и реализацији бројних културних активности, а са циљем очувања националног идентитета и одржавања чврстих веза са матицом.

Наставу изводе хонорарне наставнице Јелена Јабланов Максимовић и Маја Маринковић.

Јелена Јабланов
Максимовић

Маја Маринковић

СЛОВЕНИЈА

На иницијативу српске заједнице у Словенији, уз изузетан допринос Српске православне цркве, удружења, организација, институција и појединаца, велики број ученика је изразио интересовање за учење српског језика, историје и културе у систему Министарства просвете Републике Србије.

Настава је успешно основана, упркос светској здравственој кризи, у школској 2020/21, током које су се часови у свим наставним местима у Словенији изводили на даљину.

Непосредну наставу у школској 2022/23. похађа 1216 ђака у укупно 78 група широм Словеније – у Љубљани, Камнику, Иванчној Горици, Трбовљу, Литији, Чрнучу, Врхники, Крању, Новом Месту, Марибору, Мурској Сobotи, Миклавжу на Дравском пољу, Словењ Градецу, Преваљу, Новој Горици, Постојни, Пивки, Ајдовшчини, Копру, Анкарану, Луцији, Изоли, Порторожу, Ливадама, Деканима, Требњу, Кршком, Цељу и Велењу – са изузетком једне *онлајн* групе, којом су обухваћени ученици из Моста на Сочи, Ракека, Медвода, Јелшана, Чрномелја, Шкофје Локе и Толмина.

Часови се одржавају претежно у учионицама словеначких школа, али и у просторијама Српске православне цркве у Љубљани, Марибору и Копру, у Српској библиотеци „Михајло Пупин“ у Љубљани, у словеначкој библиотеци у Камнику и у просторијама СПД „Слога“ у Солкану. Континуирану подршку пружа Амбасада Републике Србије у Љубљани, Савез Срба Словеније, српска удружења, културно-уметничка друштва, али и словеначки просветни систем.

Часове у школској 2022/23. години изводи 12 наставница.

Драга Давид

Драгана Шошкић

Јадранка Бети

др Јелена Стефановић

мр Маја Анђелковић
Шегуљев

Маша Вукадиновић

Невена Ступар

Славица Радовановић

Светлана Тодоровић

Тамара Сврзић

Вера Мајсторовић
Христић

Жељка Карановић
Бојанић

ТАТЈАНА ПОПОВИЋ

- Професор немачког језика и књижевности;
- 26 година у образовању.

Драга наша отаџбино,

Ми, ђаци српске допунске школе у покрајинама Баден-Виртемберг, Баварска, у Краљевини Шпанији и Руској Федерацији, волимо нашу земљу и са поносом причамо о њој. У српској школи нас уче да се отаџбина брани лепотом, љубављу и знањем. Мама и тата нам говоре да се отаџбина воли и брани одласком код баке и деке. Учитељица у српској школи нам увек каже да се домовина пре свега воли чувањем и неговањем свог језика као нашег највећег блага. И ми то благо чувамо. Идемо у српску школу. Волимо свој језик. Славимо наше празнике и певамо наше песме. Учимо нашу историју. Дивимо се нашим јунацима. И све то нас подсећа на тебе и рађа љубав према теби. Али, фали нам овде ипак оно што ту љубав чини још већом. Много је међу нама и оних који кажу да је татино и мамино село лепше од града где живимо у туђини. Драгана највише пати за Калемегданом. Каже да је најсрећнија кад оде тамо. А Јелена само прича како сви путеви воде у Ниш. Вера увек додаје да Јелена то каже зато што никада није била у Крагујевцу и не зна како је то леп град. А Петар поносно истиче: „Нема лепшега града од Новог Сада!“

Марку највише недостаје јабука коју је посадио његов деда. Каже да нигде нема слађе јабуке. Николи фали бакина врућа погача. А Милици стринина проја. Учитељице нам кажу и да све те мале и велике ствари за којима патимо су такође љубав према домовини.

Домовино наша, сву ту љубав дарујемо ти безрезервно свакога дана. Поносни смо на тебе што постојиш и што нас не заборављаш.

Заувек захвални,

Твоји ђаци у туђини

САВЕЗНА РЕПУБЛИКА НЕМАЧКА

У југозападном и јужном делу СР Немачке, на простору где извире и протиче река Дунав, налазе се две велике покрајине: Баден-Виртемберг и Баварска.

У њима, поред многобројног становништва из целог света, живи и наш народ. А тамо где је наш народ, ту су и наша деца. Држава Србија није заборавила своју децу, те је и у овим двема покрајинама, као и у остатку света, отворила врата својих српских допунских школа.

Образовно-васпитни рад на српском језику у Баден-Виртембергу и Баварској похађа школске 2022/2023. године укупно 1380 ученика, распоређених у 68 наставних група, од тога 962 ученика у Баден-Виртембергу у 49 наставних група и 418 ученика у Баварској у 19 наставних група.

Министарство просвете Републике Србије, у чијој је надлежности образовно-васпитни рад на српском језику у иностранству, поверила је образовно-васпитни рад вредним и радним наставницама: Ксенији Гађиновић, Гордани Будиши, Александри Цветковић, Татјани Хот, Валентини Дамјановић, Ивани Ђурић, Биљани Анђелковић, Бранки Станојевић, Славици Симић, Дајани Луковић, Маријани Тодоровић, Гордани Костић, Славици Ступар, Наташи Миленковић, Јовани Кнежевић и Татјани Поповић, којој је поред улоге наставника, поверена и улога координатора образовно-васпитног рада на српском језику у обе покрајине. Оно што краси овај Актив наставника јесте заједништво, тимски рад, међусобно уважавање и поштовање. А када то имате, и резултати су видљиви.

Школа из године у годину расте, број ученика се стално повећава, те је у односу на протеклу школску годину, број ученика значајно порастао, као и број наставних група. Отворене су у свакој од покрајина по још три наставне групе – две групе у Вајблингену и једна у Констанцу у покрајини Баден-Виртемберг, као и по једна у градовима Аугзбургу, Регензбургу и Фирстенфелдбруку у Баварској.

Поред озбиљног тима наставника, чији рад је у темељима успехе ученика у области образовања, као и у реализацији различитих ваннаставних активности, све би то било мање приметно да нема подршке Министарства просвете Републике Србије, Генералног конзулата Републике Србије у Штутгарту и Минхену, Савета родитеља, Српске православне цркве, културно-уметничких друштава, целокупне српске заједнице, коју чине појединци и остала удружења, као и културно-образовних институција земље домаћина.

Тако се већ две године успешно одржава Видовданска трпеза у Минхену. Тих дана, око Видовдана, Генерални конзулат Републике Србије у Минхену отвара врата својим грађанима и у сарадњи са Активом наставника Баварске, припрема и реализује Видовданску академију. Тих дана је на адреси Конзулата живо и радосно, а најлепши приказ су деца, која из душе певају и рецитују у чест наших јунака и наше отаџбине.

У исто време, само у Баден-Виртембергу, на радост свих ученика допунске наставе на српском језику, њихових родитеља, представника Генералног конзулата Републике Србије у Штутгарту, свештенства Српске православне цркве, као и Актива наставника покрајине Баден-Виртемберг, одржавају се континуирано већ неколико година Видовданске спортске игре, у оквиру којих је и Крос РТС-а као традиционална манифестација под генералним покровитељством Министарства просвете Републике Србије, уз подршку Министарства спољних послова – Управе за сарадњу са дијаспором и Србима у региону.

Манифестација из године у годину окупља велики број ученика, као и њихових родитеља.

У име дружења и другарства, сви учесници се радују новим сусретима и тркама, у нади да ће се до године традиционално окупити у још већем броју, како би још једном и спортским духом показали колико воле своју отаџбину.

И тако...

Могло би се о овој школи још много тога испричати. Али, остаје ученицима који још увек нису постали ђаци ове школе, да се увере у њен рад, те да и сами постану њени ђаци.

Слађана Дуњић Фридрих

Соња Зрњић

Татјана Филиповић

Татјана Милановић

Владимир Живанов

Зорица Младеновић

Александра Цветковић

Славица Ступар

Бојана Ракоњац

Бранка Станојевић

Дајана Луковић

Гордана Костић

Биљана Анђелковић

Јована Кнежевић

Ксенија Гашиновић

Маријана Тодоровић

Славица Симић

Валентина Дамјановић

Гордана Будиша

Ивана Ћурић

Татјана Хот

Марија Алексић

Мирјана Стефановић

У Руској Федерацији, највећој држави на свету, у њеном главном граду Москви, дому Пушкина и Достојевског, у граду где се у Архангелском саборном храму чувеног Кремља љубоморно чувају фреске Светог Саве, Светог Симеона Мироточивог и светог кнеза Лазара, а сваког јануара слави Савиндан, реализује се допунска настава на српском језику у организацији Министарства просвете Републике Србије.

Током школске 2021/2022. године, Управа за сарадњу са дијаспором и Србима у региону покренула је допунску наставу на српском језику у Москви.

Припреме за улазак допунске наставе на српском језику у образовни систем Министарства просвете Републике Србије започете су крајем децембра 2022. године, док је непосредна настава на српском језику под окриљем Министарства Републике Србије почела од другог полугодишта, тачније 9. јануара 2023. године. Настава се организује у Москви за 59 ученика основношколског узраста, од 1. до 8. разреда, подељених у три наставне групе. Образовно-васпитни рад на српском језику у Москви поверен је наставници Татјани Берановић, која је својом креативношћу и преданим радом задобила поверење како ученика тако и њихових родитеља. Родитељи, без обзира на велику удаљеност школе где се одржава настава српског језика, редовно доводе своју децу и стрпљиво чекају завршетак наставе. И није им тешко, јер њихови малишани добијају оно најважније, а то је осећање припадности своме народу, љубав према језику, историји свог народа и српским обичајима.

На том путу велику подршку ђацима и њиховој наставници пружају Амбасада Републике Србије у Руској Федерацији, Подворје српске православне цркве у Москви, као и појединци који чине српску заједницу у далекој Русији. И није то случајно, јер су сви они препознали значај учења српског језика као матерњег и нераскидиву спону са матицом, као и несебичан труд наставнице Татјане Берановић. И не треба Србија да брине, јер су дела и стечена знања ученика српске допунске школе показала да Србија има на кога да буде поносна.

Татјана Берановић

КРАЉЕВИНА ШПАНИЈА

Без обзира на укупни број српског становништва, који је у Шпанији мањи него у другим државама Европе, Република Србија није хтела да запостави своје држављане и зато је одлучила да им пружи подршку и на пољу образовања. Тако је од децембра 2022. године, на територији Шпаније започето са остваривањем образовно-васпитног рада на српском језику у организацији Министарства просвете Републике Србије. Она представља успешну еволуцију пројекта под називом Креативне радионице на српском језику, започетог школске 2021/22. године, тада подржаног од стране Управе за сарадњу са дијаспором и Србима у региону.

Допунску наставу на српском језику на територији Краљевине Шпаније похађа укупно 90 ученика, подељених у 6 наставних група. Настава се изводи у четири аутономне покрајине — као непосредна настава у Мадриду, а као настава на даљину у Андалузији, Каталонији и на Канарским острвима. Реализација наставе поверена је наставници Катарини Марковић, која са пуно ентузијазма подучава своје ђаке. Поред развијања и унапређивања њихових лингвистичких компетенција на српском језику, она им помаже и у стварању јединствене идентитетске споне са српском културом и традицијом, језичком заједницом и њеним припадницима.

У остваривању тих циљева, резултат не би био потпун да нема подршке Амбасаде Републике Србије у Краљевини Шпанији, Западноевропске епархије Српске православне цркве и Хиспанско-српског културног удружења „Иво Андрић“, као и свих родитеља ученика и осталих чланова српске заједнице у Краљевини Шпанији.

Катарина Марковић

НАУЧИЛИ СМО, САЗНАЛИ, ВИДЕЛИ...

Образовно-васпитни рад на српском језику, познатији као допунска настава, посебно је поносан на постигнућа ученика чије таленте препознаје и подстиче, на реализацију образовно-културних догађаја у светлости уметности и знања, на пионирске подухвате у умрежавању и јавној промоцији резултата рада, неопходној српској заједници у иностранству, на остварену стручну сарадњу и добре међуљудске односе, на изграђени ауторитет утемељен на посвећености и квалитетном раду, али и на оснивање и развијање школских библиотека

Преко свих наставних и ваннаставних активности деца уче, али и стварају нова пријатељства и на тај начин одржавају везу са Србијом и развијају осећања националне припадности, односно свест о својим коренима, што и јесу циљеви рада српске допунске школе. Настава је обојена учењем кроз осмех, игру и песму.

У свакој од земаља у којима се настава остварује прожимају се нити заједништва, традиције и српског језика.

По први пут ове школске године, имамо наставу на српском језику у Шпанији, Русији и Аустралији.

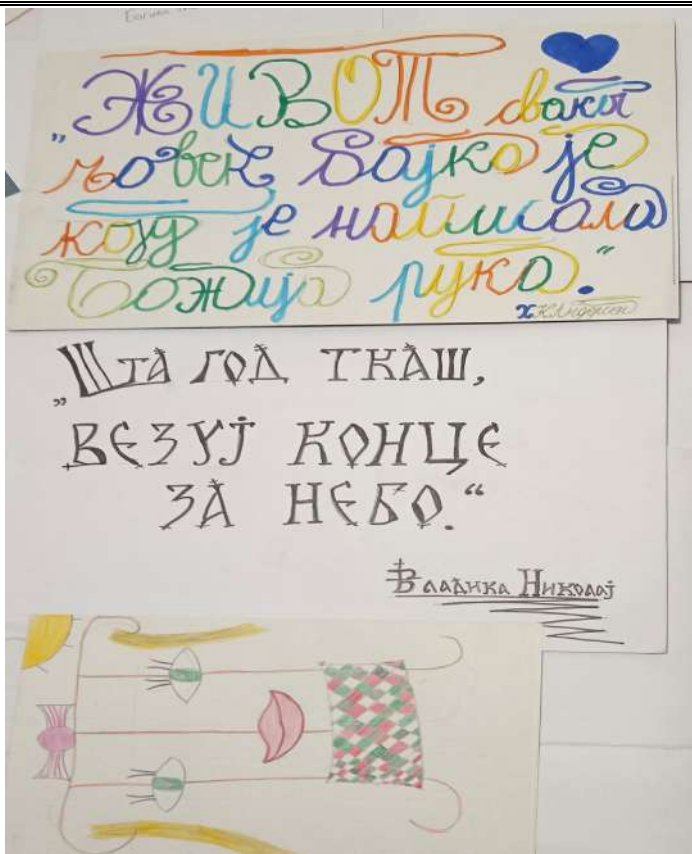

Аустралија

Шта нам је све заједничко?

ПИСМО КОЈИМ ПИШЕМО – ЋИРИЛИЦА

Ученици из Марибора, Словењ Градеца и Преваља већ трећу годину уче српски језик, народну традицију и историју Србије. Најмлађи су се ове године први пут сусрели са ћирилицом.

Словенија

Занимљиво је да су за српски језик и ћирилицу у овој школи веома заинтересовани ученици Словенци, који су постали ђаци Српске допунске школе. Другарство је повод њиховог интересовања јер желе да науче језик и писмо својих другара Срба.

Рад у Француској

У удаљеном Епону, српска заједница сваког недељног преподнева доводи подмладак у тзв. *српску школу*. Истичу да желе да њихова деца причају, пишу и да се друже на српском језику.

Поред редовних манифестација, ђаци су узели учешће поводом Дана културе у Културном центру у Белфору, где се остварује настава на српском језику. Српска допунска школа је презентovala изложбу о педесет знаменитих Срба, са многим спонама између Француске и Србије, а писана реч приказана је изложбом значајних дела из српске књижевности.

Дана културе - Културни центар, Белфор

Ђаци Српске допунске школе у Ници могу бити јако поносни на ову прву годину постојања. Вредно су радили, пуно тога су научили, а међу њима су се родила и дивна пријатељства. Захваљујући подршци Српске православне цркве у Ници и Француско-српском удружењу у Ници (Association Franco-serbe de Nice) ова прва година завршава се веома успешно.

Дружење у Ници

Удруженом жељом породица на југу Француске и чињењем оца Горана Илића – коме је поверена брига о Парохији рођења Пресвете Богородице у Витролу, недалеко од Марсеја – започета је, уз подршку координаторке, настава на српском језику и у Витролу прошле школске године, а успешно се остварује и у школској 2022/23. години.

Настава у Витролу

На часовима се учи лексика, развија култура изражавања говорним вежбама, а деца воле да певају, да причају о Србији и упознају српску традицију. До напретка воде бројне игре и средства, које доноси наставница, а на подстицај и ученици. Тако је највеће занимање на једном од часова побудила шајкача, а поводом успомена из завичаја родитеља, разговара се о разним темама, међу којима су и симболи Србије, као омиљена инспирација.

Ученици Српске допунске школе „Свети Сава“ из Италије, под крилатицом Владике Николаја Велимировића, учили су праве вредности, истраживали ко су знаменити Срби, чували од заборава ћирилицу, неговали традицију и упознавали се са највреднијим делима српске културне баштине.

Ови вредни ђаци, од раног детињстава, уче по три страна језика у италијанским школама, али ћирилицу сматрају најсавршенијим писмом. Уживају да пишу азбучна слова и да се такмиче на пригодним конкурсима који нам стижу из Србије и дијаспоре.

На манифестацији „Хомољски мотиви у дијаспори“, ученице српске школе су се представиле италијанској и српској публици у Лонигу.

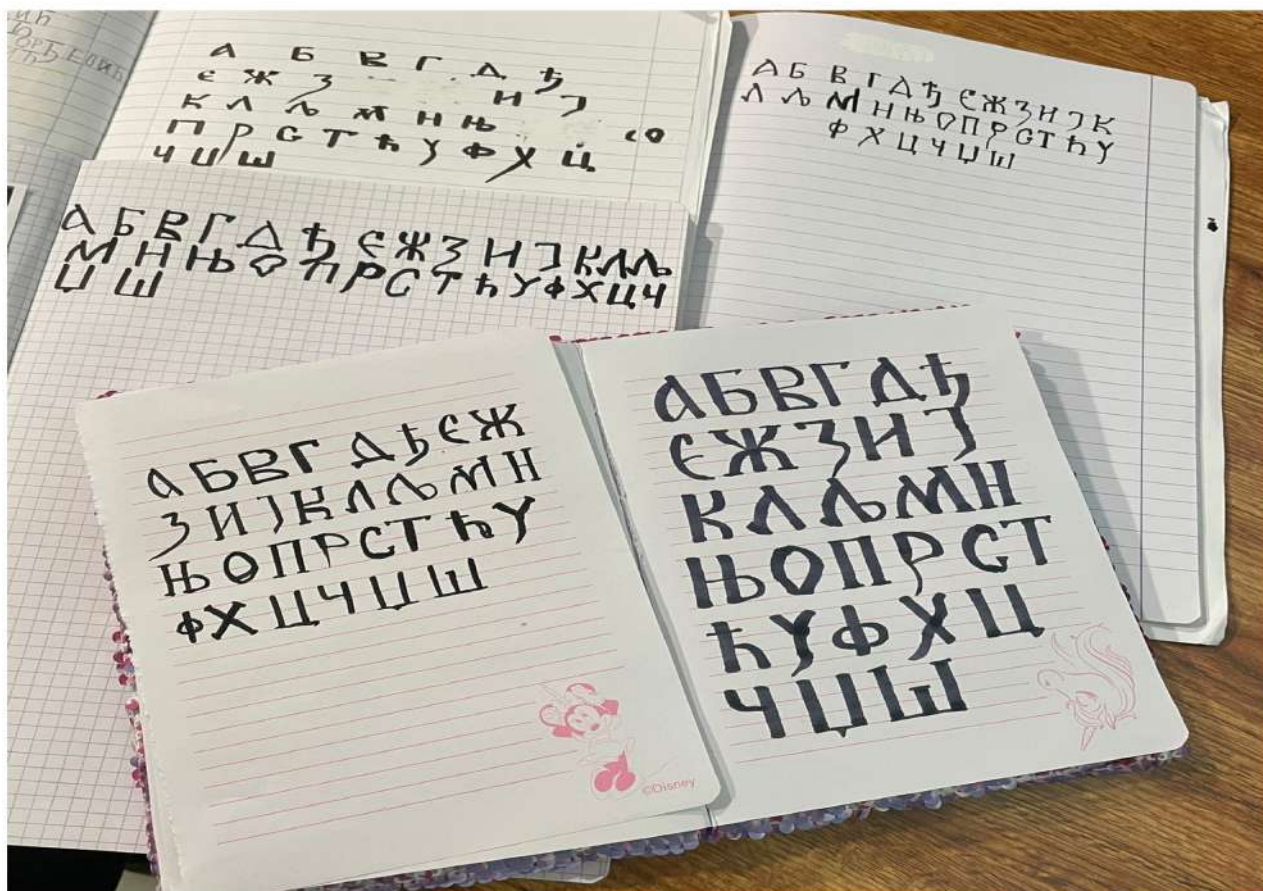

Словенија

Допунска настава српског језика у Љубљани, Врхники, Трбовљу и Литији ове године, као и претходних, обилувала је инспиративним и занимљивим садржајима. Ученици су радо похађали све часове, као и многе ваннаставне активности које су допуњавале редовни план и програм.

У току октобра, у групама Српске допунске школе у Манхајму, Хајделбергу и Хајлброну, одржале су се радионице, које су имале за циљ лакше и брже савладавање и учење слова ћириличног писма. Наставница Ксенија Гаћиновић је са својим ђацима на занимљив начин приближила деци ћирилицу и тако кроз креативни рад деца су несвесно учила и памтила слова. Рад је рађен техником вајања, а за материјал је узет био пластилин у разним бојама.

Хајделберг и Хајлброн

Свако годишње доба нас је посебно инспирисало да стварамо и истражујемо шта нам све доноси. Пролеће нам је донело калиграфију којом смо исписивали васкршњи поздрав, подсећајући се свих обичаја у вези са овим празником, а за лето смо оставили наду да ћемо опет отићи у Србију и донети прегршт нових успомена.

Срби који живе у Ставангеру препознали су значај постојања допунске школе српског језика. Наши ђаци су доказ да се културни идентитет одржава неговањем српског језика, без обзира на то на којој географској локацији га говорили, читали и писали.

Норвешка

Активности повезане осећањем међусобног пријатељства и љубави, обележиле су школску 2022/23. годину у Српској допунској школи у Вићенци, Арзињану, Валдању и Басану дел Грапи.

Братимљење Вићенце и
општине Стари град

Пуне учионице – пуно срце!

ВИЂЕНЦА

ВАЛДАЊО

БАСАНО ДЕЛ ГРАПА

АРЗИЊАНО

У близини Вероне, у градићу Бусоленго, суботом се ори српски језик, слушају најлепше српске композиције, ужина у балканским специјалитетима и стварају успомене на матерњем језику. То није само школа, то је наш други дом.

Прикупљено је преко 30 књига за школску библиотеку, а у читалачком изазову, сви ђаци су прочитали књигу „Од читања се расте“ Јасминке Петровић. Када је јесен покуцала на врата, док су

ђаци учили „Дуње ранке“ и играли коло, са катедре се ширио мирис дуња, као некада са бакиних ормара.

Српска допунска школа у Трсту бележи у школској години 2022/23. велики број ученика који, негујући љубав и поштовање према Матици, током целе године редовно и активно учествују у свим видовима наставе. Често смо у прилици да посетимо библиотеку Српске православне црквене општине, да се упознамо са њеним богатим опусом и да додирнемо *стару књигу*, стару и по неколико стотина година.

Трст

Норвешка

Српска школа у Бергену је почела са радом у октобру 2022. године.

Ћацима није лако да говоре српски језик будући да су окружени норвешким језиком, како у школи тако и на спортским и другим активностима којима се баве.

Осим тога се код неких говори норвешки језик и у кући, будући да им је један од родитеља Норвежанин. Зато им Српска школа много значи.

Тек смо почели, а верујемо да ћемо у будућности проводити још више времена заједно, дружити се и учити о нашој отаџбини Србији на српском језику, као и о многим паметним и значајним људима.

Милошковић

Ученици на Малти, често на часовима имају госте и то занимљиве личности које посећују острво и који желе да виде како ради наша школа.

Приликом посете књижевника Миодрага Јакшића, који се на часу појавио обучен као Ђура Јакшић и са ђацим разговарао о *себи* и *свом животу*, ђаци средње и старије групе имали су прилику да постављају питања о животу и делу чувеног Србина, али и да учествују у извођењу написаних дела.

Малта

Када је реч о допунској настави у Великој Британији, реализују се бројне активности. Поводом Дана државности Републике Србије, у Амбасади Републике Србије у Лондону одржан је свечани пријем. Пријему, који је организовала Амбасада Републике Србије присуствовао је велики број званица. Ученици допунске школе на српском језику дочекали су госте осмехом и погачом као симболом традиционалног гостопримства.

Лондон

У сарадњи са Српским друштвом из Лондона, ученике наше школе у Лондону посетили глумци из Србије, одигравши представу "Хвала Вуку за азбуку".

Велика Британија

Ђаци и родитељи који годинама подржавају рад српске школе „Свети Сава“ својим примером служе и суграђанима у Јужној Африци како да промовишу и очувају свој матерњи језик, културу и традицију.

Јужноафричка република

Јужноафричка Република

У Берлину се посебна пажња посвећује развоју и напредовању сваког ученика, уз продуктивно учење српског језика и развијање језичких компетенција.

Важан сегмент представља упознавање српске културне баштине и развијање интеркултуралности.

Немачка

У децембру месецу, у просторијама омладинског дома на Шарлотенбургу, допунска школа на српском језику је организовала богат новогодишњи програм, којим су наши ученици испратили стару годину. Деца су рецитовала и певала песме о зими, Новој години, Деда Мразу и Божићу.

Немачка

Прослава црквене славе и у Бремену и у Оснабрику, за ученике наше школе има посебан значај. Припремом пригодног програма, рецитала, певањем традиционалних песама и фолклором, ученици развијају и негују национални и верски идентитет, позитивне људске особине и на посебан начин представљају рад школе уз јасну поруку: „Да не заборавимо ко смо и одакле смо!“

Немачка

У округу Офенбах тематски часови посвећени су верским, државним и другим празницима, славским и народним обичајима и прилика су за госте. Поводом Дана државности часовима је присуствовао генерални конзул господин Бранко Радовановић.

Немачка

Чувајмо и негујмо српски језик као свој национални идентитет и највеће благо, као трајну везу са отаџбином! – поручују сложено ученици у Офенбаху.

Генерални конзулат из Франкфурта у сарадњи са Природно-математичким факултетом из Ниша реализовао је Пројекат *Упознајмо Србију и њене знаменитости уз помоћ научника* у оквиру којег су ученици имали прилику да, најпре путем видео сусрета, а затим и у непосредном сусрету, учествују у презентацијама и радионицама које су за њих припремили млади научници са факултета.

Франкфурт

Активност која уједињује све ученике који похађају наставу на српском језику широм СР Немачке јесте литерарни конкурс, који поводом Дана словенске писмености расписује Амбасада Републике Србије из Берлина. Школске 2022/23. године тема конкурса је била „Језик, чувар нашег идентитета – зашто је битно да учимо српски језик”, а од 12 награђених радова, ученицима из Хесена, Хамбурга и Берлина припало је 11 награђених места. Осим што је овај конкурс могућност да ученици искажу своје таленте и промовишу своја постигнућа, то је и прилика да се окупе, упознају и друже на свечаности поводом додела награда, где су српски језик и заједничко порекло тачка који их спаја.

Награђени ученици са амбасадорком

Оно што је учињено, не може се поништити, али се може спречити да се понови - са овом идејом водиљом започео је пројекат Култура сећања - Дневник Ане Франк. Пројекат су реализовали ученици и наставници Допунске наставе на српском језику у иностранству (Берлин, Хесен и Хамбург), а аутори су наставнице Марија Алексић, Бојана Ракоњац и Татјана Филиповић.

Ана Франк
није била
једина....

Ученици Допунске наставе у Берлину
са наставницом Маријом Алексић

 Франкфурт,
место рођења Ане
Франк

Посета Јеврејском
музеју
и Центру породице
Франк

Наставница Бојана Ракоњац и ученици Допунске наставе у
Хесену

Деца су на часовима у српској допунској школи у Москви сазнала о техникама пресовања вуне, начинима на који се добијају вунене површине; причали су и о томе како се пре бојила вуна на природан начин, који одевни предмети су били најраспрострањенији и коришћени, зашто је вуна здрава, препоручљива и дуговечна. Сазнали су током радионице колико је то захтеван и тежак физички посао. И, ту су дошли до изреке “Чеге се очи боје, то руке раде“. Размишљајући о смислу ове изреке, прионули су на прављење државних симбола. Неко је правио тробојку, неко грб Србије. За рад им је била потребна дебља кеса на којој су нацртали цртеж, предмет који су планирали да направе. Лагано су извлачили вуну из клупка и слагали попреко и уздуж цртежа, након чега су узели врућу воду и сапун. Пажљиво су трљали сапуницом преко слагане вуне и кроз десетак минута су већ имали први наговештај предмета који су желели да израде. Уз рад певале су се песме посвећене рођендану наше отаџбине, јер уз песму све лакше иде. Деца су добила драгоцену искуство и пример за нов хоби, јер су се сви заинтересовали када ће бити наредна радионица на исту тему. Са собом су кућама понели предмете које су сами урадили својим вредним ручицама, али и велику жељу да још више сазнају о старим занатима наших бака, које су своје знање преносиле са колена на колена.

Москва

У школи у Висбадену и Хесену прича се, пева, слика, боји, пише, али имамо често и дивне госте који деци својим лепим речима, улепшају дан и пренесу нова знања из разних области.

Првак, Емилија Крстић из Баден-Виртемберга и њени родитељи, Ребека и Мирко, цело лето су се припремали за српску школу. Непосредно пре почетка школске године, направили су славље тим поводом, где су поделили радост са пријатељима и родбином. За ту прилику, кућа је била прелепо декорисана, у знаку српске школе, а Емилија је госте дочекала обучена у народну ношњу.

Као и претходних година, ученици допунске наставе на српском језику из Баден-Виртемберга показали су да негују културу говора, јавног наступа и културу народа којем припадају. У оквиру

овог традиционалног такмичења „Ала је леп овај свет“, ђаци из Баден-Виртемберга освојили су прегршт похвала и награда.

Ове школске године, 2022/23. Године, ученици из Зингена су учествовали у пројекту „Умрежена Србија“ где су са ученицима из Новог Пазара, из Основне школе „Братство“, разговарали на тему „Школа“.

Ученици из Зингена

Шпанија

Немачка

Оно што ученике несумњиво повезује јесте љубав према земљи порекла и велика жеља да науче ћирилицу, сазнају све о историји и географији Србије и прошире своје знање о основама културе српског народа, имајући у виду да сви они у оквиру своје породице негују српску традицију и обичаје

Швајцарска

Захваљујући доброј сарадњи са Културно уметничким друштвом "Десанка Максимовић" из Лугана, имамо задовољство да се сваке године у мају традиционално придружимо манифестацији "Дани српске културе – Десанкини дани" и на тај начин допринесемо чувању српског језика, културе и традиције, тако да то није изостало ни ове године. Ученици су добили прилику да покажу како мора да се негује од заборава језик који су нам преци оставили у аманет, и преко рецитације песама наших великих писаца. Манифестацију су употпунили и звуци хармонике

талентованог Војислава Марковића, ученика из Биаске и прелепи гласови ученика из Лугана, који су извели песму *Тамо далеко*.

ОБЕЛЕЖИЛИ СМО...

- НОВУ ГОДИНУ

Словенија

- ШКОЛСКУ СЛАВУ СВЕТОГ САВУ

Ученици и наставници у допунским школама у иностранству, у којима се образовно-васпитни рад одвија на српском језику, обележили су приредбама и културно-уметничким програмом Школску славу *Свети Сава*.

Школска слава *Свети Сава* најзначајније је надахнуто обличје образовања и васпитања на српском језику у иностранству, сагласје светосавске химне, казивања рецитација, извођења малих драмских комада, музичких интерпретација и народних игара.

Следећи путеве Светог Саве, ученици и наставници српске допунске наставе су и ове године садржајно и достојанствено прославили своју Школску славу.

Француска

Јужноафричка република

-
- Српска православна црква у Марибору уступила је школи простор за радионицу „Украси славски колач”. Прегршт жеља, веште дечје ручице и радост стварања изнедрише заједнички славски колач.

Словенија

- **БОЖИЋ**

Божићни базар у Хамбургу има за циљ упознавање, развијање и неговање традиције и културе, потребу јачања и очувања националног и верског идентитета. Божићни базар је хуманитарног карактера и обједињује све ученике и њихове родитеље у идеји да заједничким деловањем могу помоћи рад хуманитарних организација. Божићном базару претходи низ различитих креативних радионица на којима се ученици упознају са техникама и начинима израде употребних предмета, карактеристичних за традиционалне занате, упознају обичаје и симболе везане за Божић, те израђују и украшавају предмете од различитих материјала.

Немачка

- У приморском граду Копру, у рударском граду Велењу и једној лепој варошици Декани, ученици допунске наставе српског језика ишчекују наше часове са озареним очима и широким осмехом на лицу. На часовима се врло активно обрађују и теме везане за културу и традицију.

Словенија

-
- Традиционалним окупљањем 11. новембра на гробљу у месту Сан Жени Лавал, одали смо пошту српским и француским војницима страдалим у Првом светском рату.

Француска

- **ВАСКРС- УСКРС**

Словенија

Радост ускршњих празника ученици су поделили са родитељима током сада већ традиционалне радионице бојења јаја. Вредне ручице припремиле су васкршња јаја за предстојећу литургију.

Француска

Ђаци наставне групе у Дегерлоху, који припада граду Штутгарту, на Васкрсни уторак обележили су ову светковину куцањем јајима. Спремили су се сви ђаци за тај дан и заједно са њиховом наставницом, Татјаном Поповић, спровели такмичење. Било је узбудљиво до самог краја, а како се број учесника из круга у круг смањивао, тако је расло узбуђење међу ђацима.

Победник је била најмлађа ученица, Хана Бабић, која је понела ласкаву титулу.

Немачка

-
- Обележили смо црквене славе, *Свети цар Константин и царица Јелена*.

Луксембург

Поводом обележавања сто година од рођења Душка Радовића, Генерални конзулат Републике Србије у Штутгарту је 11. децембра 2022. године, отворио своја врата ученицима допунске школе на српском језику из Штутгарта и околине, који су у част овом великом песнику, писцу, новинару, афористичару, приредили свечану приредбу са својим наставницама, под називом „Све што расте хтело би да расте”.. Весели дух Србије и српског народа преплавио је салу испуњену децом и њиховим родитељима, који су били и подршка, али и веома задовољна публика.

Штутгарт

- Међународни дан борбе против вршњачког насиља, где су ученици на креативни начин допринели развијању свести о постојању овог проблема. На часу се разговарало о прихватању различитости, о уважавању и поштовању свачијег мишљења и сви су се сложили да конфликте треба решавати разговором и лепим речима. Ученици су имали задатак да направе мајице од картона и испишу што више лепих речи.
-

Малта

- Међународни дан планете Земље, ученици школе на Малти обележили су са жељом да укажу на то да је дан планете Земље дан свих нас и да морамо бити одговорни према нашој планети. Кроз разговор, читање песама, цртање, прављење панова и цвећа од папира, ученици су показали колико знају о климатским променама, зашто је важно чувати флору и фауну, какав је утицај отпада на планету Земљу и колики је значај рециклаже.

Малта

„Дани ћирилице“ у Штутгарту

Портрет Милунке Савић, рад ученика

- Један од конкурса на ком ђаци из Баден-Виртемберга, Баварске, Шпаније и Русије радо учествују јесте „Дани ћирилице – Баваниште“. На конкурс су освојили пуно вредних награда за своје литерарне и ликовне радове. Ђаци су се највише посветили исписивању и укршавању својих иницијала, што је и био један о понуђених задатака конкурса.

УПОЗНАЛИ СМО...

- Гусле - стари српски музички инструмент и имали смо прилику да заједно наступимо на црквеној свечаности са гусларом Бојаном Стојановићем.

Француска

- Песнике српске дијаспоре у Бондију - Даницу Дану Додић, Едхема Мрђановића Мрђана и Драгана Маринковића, Музичко-поетско вече у Бондију

-
- Прослава смотре фолклорних друштава, а на позив фолклорног друштва “Свети Илија” и “Авала” из Corby-ја.

Велика Британија - Corby

- Уживали смо у заједничкој радионици са писцем Јасминком Петровић и другарима из „Српскаонице“

ОРГАНИЗОВАЛИ СМО...

- Јавни час и свечану приредбу поводом завршетка школске године, где ђаци говоре поезију и изводе два драмска текста - *Избирачицу* Косте Трифковића и *Суђење* Лазе Лазића

-
- Излет у сарадњи са Оцем Игором Вујишићем из Српске цркве у Ници. Један незабораван дан на острву Сен Онора, недалеко од града Кана. Тамо су посетили чувени манастир, али и играли се и уживали у предивној природи овог острва.

- Посету изложби *Кавијар* – Ученици, који наставу на српском језику похађају суботом у Културном центру Србије у Паризу, посетили су интересантну изложбу Природњачког музеја у Београду. Прича о кавијару, а нарочито о дунавском горостасу - риби моруни, која може да живи од 100 година и нарасте неколико метара, посебно је заинтересовала ђаке.

- Величанствено вече српског фолклора *Зима, зима, е на шта је!*, Дранси 2023, отворили су ученици српске допунске школе. Гласно су се чуле рецитације наших познатих песника, а песмом *Најлепша је земља моја*, ђаци су показали колика је љубав према Србији

- Посете библиотекама

БИБЛИОТЕКА СРПСКЕ ДОПУНСКЕ ШКОЛЕ НА ПРИМОРЈУ

Печат је израђен према идеји ученице Теодоре Станковић из Струњана, а књиге су добијене путем донација

Словенија

- За успешan почетак школске године организовали смо јавни час у природи. Уз дечије осмехе и родитељску свесрдну подршку и ове године настављамо да учимо, да се играмо и волимо своју домовину.

-
- Заједнички одлазак у биоскоп, филм *Лето кад сам научила да летим*.

Холандија

- Посета Гетеовој кући у Франкфурту. Пројекат *Вук Караџић и Гете*. Кроз самосталне и групне радове, ученици су приказали упоредне биографије двојице великана, сазнали за Гетеову љубав према српској поезији, читали и тумачили *Хасанагиницу*, направили радионицу *У туђим џипелама*, а онда за завршницу посетили Гетеову кућу у Франкфурту, покушавајући да осете дух тога времена.

Немачка

-
- Посетили смо, а и учествовали у организацији изложбе посвећене Душку Радовићу у Франкфурту. Ученици групе из Лабниц школе припремили су песме и афоризме чувеног песника Душка Радовића.

Немачка

Ученици из Швајцарске са наставницом Маројој Гађиновић, припремили су позоришну представу „Урош и Мрњапчевићи“ која је имала своје извођење на сцени у Цириху.

Швајцарска

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

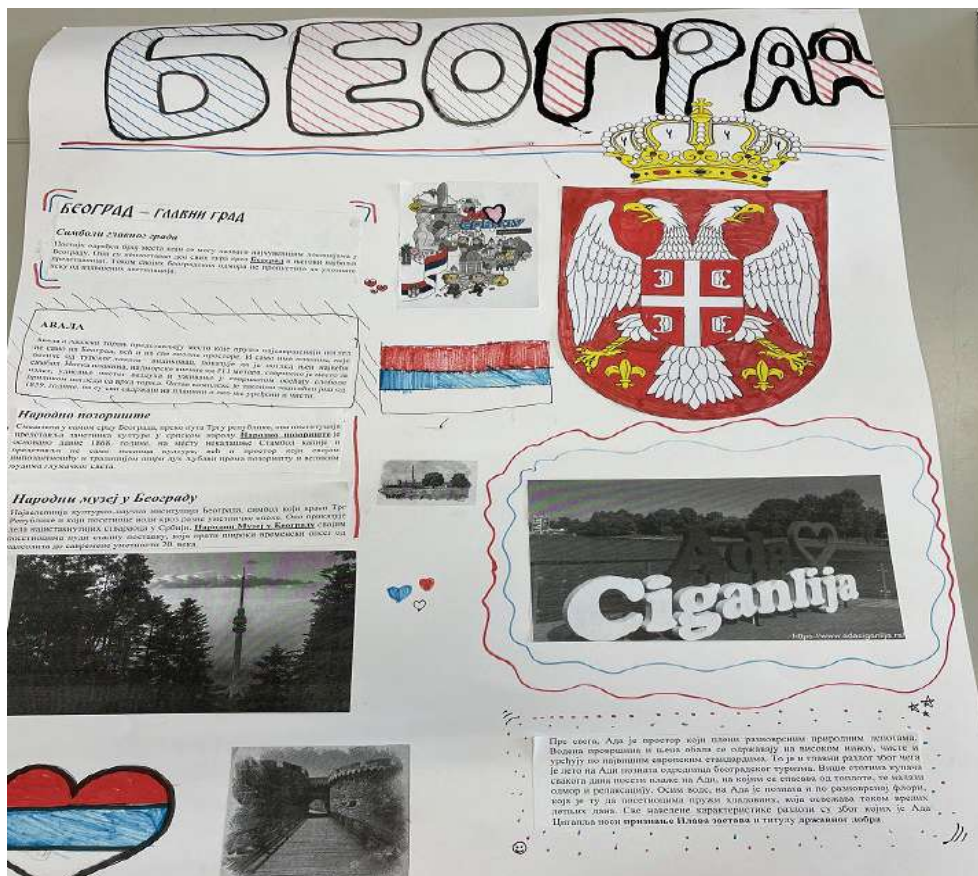
Словенија

Белгија

Словенија

Норвешка

-
- Ђаци праве реквизите за представу, у којој су глумили и они и њихови другари, поводом црквене славе, *Свети цар Константин и царица Јелена*.

- Божићни базар у Хамбургу има за циљ упознавање, развијање и неговање традиције и културе, потребу јачања и очувања националног и верског идентитета. Божићни базар је хуманитарног карактера и обједињује све ученике и њихове родитеље у идеји да заједничким деловањем могу помоћи рад хуманитарних организација. Божићном базару претходи низ различитих креативних радионица, на којима се ученици упознају са техникама и начинима израде употребних предмета, карактеристичних за традиционалне занате, упознају обичаје и симболе везане за Божић, те израђују и украшавају предмете од различитих материјала.

Немачка

Пролећна акција уређења црквеног дворишта у Нирнбергу, где једна група ђака суботом има наставу. Ђаци се сваке године радују овој радној акцији, куповини и садњи цвећа, коју остварују с љубављу и на тај начин исказују захвалност за гостопримство и услове које имају у учионицама цркве у Нирнбергу.

- Ученици из Пасауа – мотивисани за рад и учешће у разним манифестацијама

- Спортски дан

Швајцарска

Немачка - дружење, посете, изети ученика из Офенбаха на Мајни

ПОСЕБНО СМО ПОНОСНИ НА...

КРОС РТС-а

Обележавање манифестације *Крос РТС-а* у допунским школама у иностранству које остварују образовно-васпитни рад на српском језику је од изузетне важности за српске породице. *Крос РТС-а* омогућава да се деца још ближе упознају и друже и да у спортском духу проведу време, негујући српски идентитет на простору далеко од матице.

Крос РТС-а је више од надметања. Иако не недостаје такмичарског духа и жеље за победом, то је догађај где су сви једнаки и заједнички трче за Србију.

Његов значај у дијаспори је немерљив за јачање веза деце српског порекла са својом домовином, а то и јесте заједничка мисија свих нас.

КРОС РТС-а У КОПРУ
20. 5. 2023.

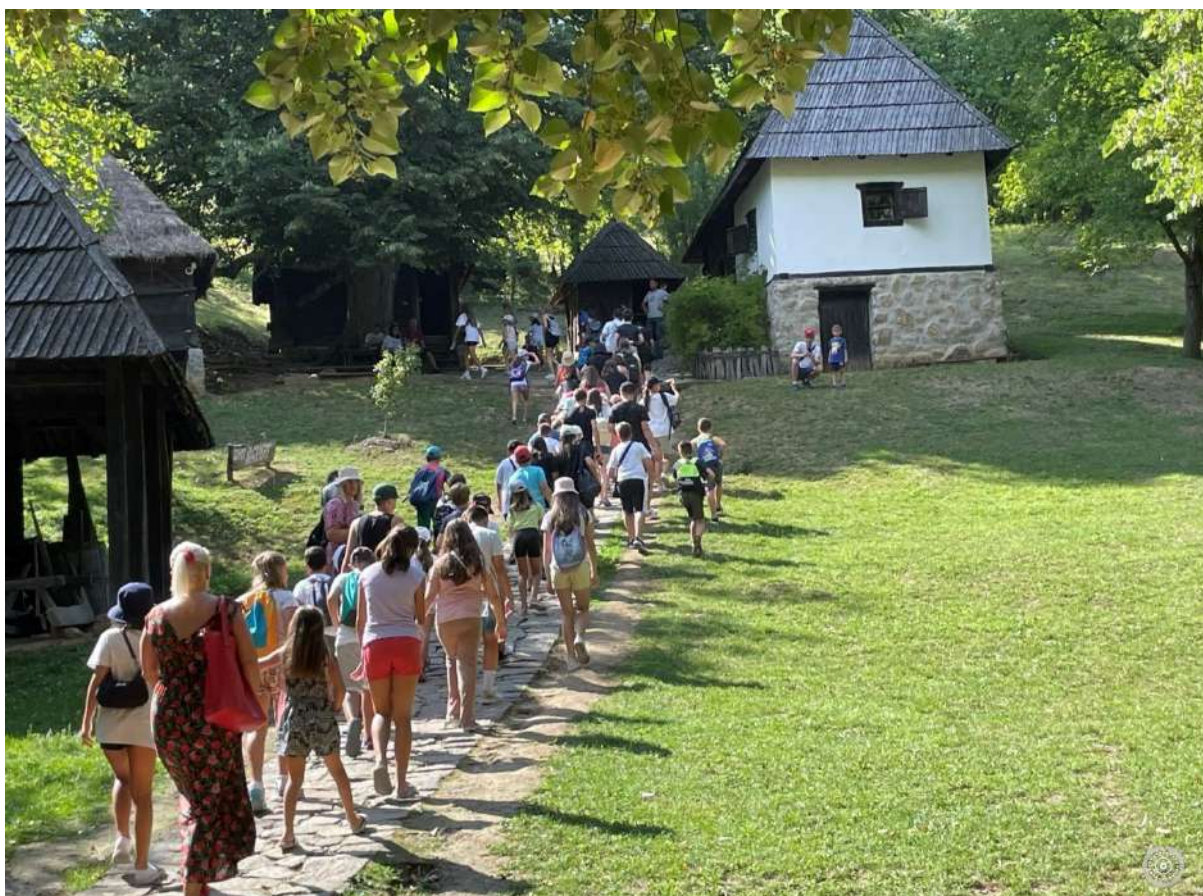

ЛЕТО У ЗАВИЧАЈУ

У оквиру програма *Лето у завичају*, коју је прошле године први пут бесплатно организовало Министарство просвете Републике Србије, у домовини су боравили ученици из земаља у којима се организује образовно-васпитни рад на српском језику. Боравак је организован у три смене, од јула до августа и Тршић је отворио врата за више од сто ученика и њихове наставнике. Ученици су свакодневно похађали радионице - српски језик, уметност, фолклор, култура и традиција, драма и музика, уз посете манастирима и оближњим градовима. Посета родној кући Вука Караџића, манастиру Троноша и Бањи Ковиљачи, остају у неизбрисивом сећању ђака и јачају жељу да се сви поново окупе на неком другом месту, у нашој лепој Србији. На крају боравка, реализована је заједничка приредба којом су ученици показали шта су научили.

Родитељи и ученици имају само речи хвале за овај вид дружења ученика из дијаспоре. Циљ је био да се упозна Србија, обнове и стекну нова знања о домовини, као и стицање нових и успостављање трајних пријатељстава са матицом.

Излет у Манастир Трноша

После пријаве смо имали заједнички ручак, а након тога смо отишли у родну кућу Вука Караџића

Предавали су се различити предмети: српски, фолклор, музика, драма и цртање. Српски је за свакога био обавезан, и уз њега се бирало још два предмета

Од 18h – 19h смо сваки даном имали спорт.

Поједини детаљи из кампа су завршили у новинама

МЕЂУНАРОДНИ ДАН МАТЕРЊЕГ ЈЕЗИКА

У монументалном здању Унеска у Паризу ученици допунске наставе у Париском региону су на позив Њ. Е. амбасадорке Републике Србије у Унеску, Тамаре Растовац Сиамашвили, и Сталне делегације Републике Србије при Унеску, први пут представљали Србију у оквиру културног програма посвећеног Међународном дану матерњег језика. Музичко-поетски наступ, који су извели Ева Костић, Софија Лаверњ, Тијана Милић, Лазар Медић, Леа Лекић, Викторија Стефановић, Тамара и Сара Шарчевић, изазвао је велико интересовање делегација из разних земаља и огроман аплауз. Посебну част да посете Унеско, где су им свечано додељене књиге, имали су у новембру и матуранти. Том приликом је ученица Сава Станисавац у име допунске наставе даровала амбасадорки слику, свој урамљени цртеж, који је већ постао препознатљиви школски симбол.

ШАМПИОНИ УЧЕ СРПСКИ ЈЕЗИК

Серијал текстова *Шампиони уче српски језик* потекао је из допунске наставе у Словенији, са циљем представљања даровитих ученика, који поред похађања наставе на српском језику, постижу одличне резултате у другим областима. „Без љубави и рада нема врхунских резултата“, речи су Саре Јањиловић, шампионке у твирлингу, вредне, одговорне и свестране ученице осмог разреда, која већ трећу годину, сваке суботе, из оближње Првачине долази на часове у Нову Горицу. Да се дечја залагања и постигнућа из српског језика, историје и културе вреднују и од стране државе, чији су издаци, потврдио је *Бадњи дан у Београду*, у организацији председништва Републике Србије. Српску престоницу је посетило тридесеторо деце из целе Словеније. Наградно путовање организовано је у сарадњи са Савезом Срба Словеније, а свака наставница је предложила у виду писаног образложења по једног ђака са изузетним резултатима у допунској настави на српском језику. То су: Агнија Ливопољац, Сара Ћирковић, Кристијан Божић, Евелин Косић, Лана

Чекрлић, Спасоје Кукић, Сара Јањиловић, Дина Скамагкоули, Никола Станишић, Лара Недовић, Милица и Василија Марковић. Сусрет са патријархом Порфиријем и Александром Вучићем, председником Републике Србије, уз обиласке најзначајнијих културно-историјских знаменитости, даровали су деци незаборавна искуства и знања.

ЋИРИЛИЦА, ИГРЕ БЕЗ ГРАНИЦА

Успешна реализација манифестације *Ћирилица, игре без граница*, коју је организовао КУД *Слога Вићенца – Басано дел Грапа* и српска допунска школа у Италији, окупила је у Тори ди Квартезолу, италијанском градићу надомак Вићенце, велики број ђака који допунску наставу похађају у свим наставним местима у Италији. Учеснике су поздравили генерални конзул из Трста гђа Ивана Стојиљковић, министар за дијаспору Ђорђе Милићевић, председник КУД-а Душан Алексић и градоначелници Вићенце и Тори ди Квартезола. Свечаним дефилеом представило се укупно тридесет осам ђачких екипа из Трста, Удина, Бусоленга и свих наставних места допунске наставе на српском језику у округу Вићенце. Подељени по узрасту на млађе и старије, ученици су показали своју физичку спретност и знање ћирилице кроз осам интересантних игара у спортској хали Основне школе *Ђирон*. Такмичење је пратило осам судија, претежно ђачких родитеља, и шеснаест помоћника, чланова КУД *Слога*. Прво место у категорији млађих учесника освојила је екипа *Ћирило* из Алонтеа, а друго екипа *Моја кравица* из Трста. Прво место међу ђацима старијег узраста освојили су *Трићани* из Трста, а друго *Српски лавови* из Вићенце. Све остале екипе награђене су дипломама за треће место. Символично знамење овог јединственог културног, образовног и спортског догађаја је у заједништву.

СРПСКИ ЈЕЗИК НЕ ПОЗНАЈЕ ГРАНИЦЕ

Иако млада, допунска настава на српском језику на Малти спроводи, у сарадњи са Српском православном црквом и Српским образовно-културним центром *Света Јелена Анжујска*, многе креативне радости, како на часовима редовне nastave, тако и у виду ваннаставних активности. Одликује је непрекидно стварање веза, чији је именитељ српски језик. Тако је на Светски дан писања писма послата једна велика коверта са много малих писама на адресу српске школице у Окланду на Новом Зеланду, а са нестрпљењем се очекују одговори. Љубав према учењу српског језика и жељу за упознавањем са највреднијим делима српске културне баштине приказује вршњачко учење. Девојчице из средње групе из Ауре наизменично долазе на друге часове и помажу деци млађег узраста у читању и писању. Николина Петровић је из групе у Бирзевуци брзо научила сва слова азбуке. У оквиру „радионице-читаонице“ ђаци средњег и старијег узраста читају млађима. На једној од њих је ученица Николија Маринковић из учионице у Гзири изабрала причу *Једном је један дечак зевнуо* Дејана Алексића, која се свима веома допала, те је и разговор био врло жив, а завршио се илустровањем дела. Мала група на удаљеном острву Гозо може да се похвали посебном мотивацијом, уз учење српског језика у корелацији са музичком и ликовном културом.

... И НА КРАЈУ, РЕКЛИ СУ:

„Да су моји ученици и ученице са ћирилицом на *ти*, знала сам оног тренутка када су, након пуно вежбе, диграфи ЛЈ и НЈ постали Љ и Њ, и када је меко Ч постало право правцато Ћ!“ , *Вера Мајсторовић Христић*

„Освојити дечје срце – највећи је успех сваког наставника.“ , *Татјана Поповић*
